

Bruxelles, 2 mai 2019
(OR. en)

8699/1/19
REV 1

SPORT 45
SOC 326
SAN 221
JAI 421
RELEX 403
SUSTDEV 71

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul
Nr. doc. ant.:	8241/19
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului Uniunii Europene și ale reprezentanților statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind accesul la sport al persoanelor cu handicap - Adoptare

În anexă se pune la dispoziția delegațiilor textul proiectului de concluzii ale Consiliului privind accesul la sport al persoanelor cu handicap, astfel cum a fost convenit în cadrul reuniunii Grupului de lucru pentru sport (WPS) din 4 aprilie 2019.

Prin urmare, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să confirme acordul obținut de WPS cu privire la textul din anexă și să îl transmită Consiliului (EYCS din 22-23 mai 2019) în vederea adoptării și a publicării ulterioare în Jurnalul Oficial al UE.

Proiect de concluzii ale Consiliului Uniunii Europene și ale reprezentanților statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind accesul la sport al persoanelor cu handicap

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

ÎNTRUCĂT

1. Se preconizează că, până în 2020, în UE vor fi 120 de milioane de persoane cu handicap. UE promovează egalitatea de șanse și accesibilitatea pentru persoanele cu handicap. O parte fundamentală a strategiei sale implică depunerea de eforturi pentru realizarea unei Europe fără bariere ¹.
2. Principiile generale prevăzute la articolul 3, definiția proiectării universale prevăzută la articolul 2 și dispozițiile specifice privind participarea la viața culturală, la activități recreative, de agrement și sportive prevăzute la articolul 30 din Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (UNCRPD) ² sunt deosebit de relevante pentru participarea la activități sportive a persoanelor cu handicap în condiții de egalitate cu celelalte persoane.
3. În UE, handicapul și boala sunt deseori menționate ca motive ale neparticipării la activități sportive și fizice ³.

¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141navItem-3>

² <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

³ TNS Opinion & Social (2018); Sportul și activitatea fizică, Eurobarometrul special 472; anchetă solicitată de Comisia Europeană, Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, și coordonată de Direcția Generală Comunicare; anchetă pe teren, decembrie 2017.

4. Sportul poate fi conceput în mod specific pentru persoanele cu handicap sau poate fi adaptat pentru a permite accesul persoanelor cu handicap, indiferent de tipul deficienței: fizică, intelectuală sau senzorială. În anumite condiții, sportul destinat persoanelor cu handicap poate fi practicat alături de persoanele fără handicap, fapt ce demonstrează caracterul favorabil incluziunii al sportului.
5. Valorile sportului în raport cu incluziunea socială și, în special, rolul sportului în promovarea și realizarea integrării grupurilor minoritare și marginalizate se bucură de o recunoaștere largă.
6. Evenimentele sportive majore pentru persoanele cu handicap au crescut în popularitate, după cum arată cele mai recente Jocuri Paralimpice de vară și de iarnă, care s-au bucurat de o audiență largă, formată din telespectatori din întreaga lume, și practica recurentă de a se organiza evenimente internaționale majore pentru persoanele cu handicap.

SUBLINIAZĂ CĂ

7. Există o probabilitate mai mare ca persoanele cu handicap să se confrunte cu dezavantaje socioeconomice precum sărăcie și rate scăzute ale veniturilor, izolare socială, discriminare, acces limitat la piața forței de muncă, acces limitat la transport, oportunități de educație reduse și probleme legate de sănătate. Aceste aspecte au un impact negativ asupra posibilităților unei persoane cu handicap de a participa la sport.
8. Direct legat de un context sportiv, persoanele cu handicap pot fi nevoite să facă față unor provocări precum următoarele:
 - a) gravitatea unei deficiențe poate restrânge mobilitatea și poate chiar să provoace durere fizică în anumite situații de antrenament sau de practicare a unui sport. Acest lucru, combinat cu diferite bariere, poate fi agravat de o percepție negativă sau limitativă asupra propriului handicap, în special de o lipsă de încredere în propria capacitate de a practica un sport;

- b) nevoia de competențe și cunoștințe de specialitate în ceea ce privește persoanele cu handicap în rândul celor care lucrează cu astfel de persoane într-un cadru de activitate fizică de tip sportiv, în special în rândul profesorilor de educație fizică, al antrenori sportivi și al altor tipuri de personal sportiv;
 - c) existența unei infrastructuri pentru sport accesibile, și anume a unor instalații sportive de antrenament sau de participare în calitate de spectatori, a unor instalații sportive de practicare a sporturilor pentru persoanele cu handicap sau a unor evenimente sportive la care pot participa persoane cu handicap;
 - d) costurile financiare adiționale legate de achiziționarea de echipamente sportive sau de servicii de asistență specializate, fără de care antrenamentul sau practicarea unui sport nu ar fi posibilă.
9. Participarea la sport ar trebui să fie văzută din perspectiva practicării sportului ca formă de activitate fizică și din perspectiva participării la activități sociale, de exemplu participarea la evenimente sportive sau participarea activă la o comunitate sportivă ca voluntar sau ca membru al unui club sportiv ori al unui club de suporteri.
10. Participarea la sport poate contribui la îmbunătățirea bunăstării persoanelor cu handicap, precum și a sănătății lor fizice și mintale, sporind în același timp mobilitatea și autonomia personală și promovând incluziunea socială.
11. Practicarea sportului de la o vârstă fragedă aduce beneficii suplimentare pentru persoanele cu handicap, datorită efectului pozitiv asupra dezvoltării aptitudinilor motrice, fapt care este esențial pentru îmbunătățirea calității generale a vieții unei persoane.

12. O atenție sporită din partea mass-mediei acordată evenimentelor sportive la nivel de elită pentru persoanele cu handicap sau sportivilor cu handicap poate fi pentru persoanele cu și fără handicap o sursă de inspirație pentru a începe practicarea unui sport. Pentru a spori atractivitatea sportului pentru persoanele cu handicap, ar trebui să se depună eforturi pentru a se asigura faptul că sportul practicat la nivel de bază primește o atenție adecvată din partea mass-mediei, fără a se aduce atingere libertății mass-mediei.
13. Tehnologiile de asistență pot fi importante pentru a ajuta persoanele cu handicap să participe la activități sportive, atât la nivel de bază, cât și la nivel de elită. Cu toate acestea, disponibilitatea și accesibilitatea lor pe scară largă pot constitui o problemă.
14. Punerea în aplicare și respectarea normelor antidoping și a normelor menite să combată aranjarea meciurilor, precum și asigurarea unei evaluări corecte a handicapului și utilizarea echitabilă a tehnologiilor de asistență sunt esențiale pentru promovarea dezvoltării durabile a sportului pentru persoanele cu handicap.
15. Munca voluntară este esențială pentru susținerea sectorului sportiv, inclusiv a sportului pentru persoanele cu handicap.
16. Este important să se includă o perspectivă de gen în strategiile și politicile care vizează sporirea participării la sport a persoanelor cu handicap.
17. Sportul poate oferi un spațiu pentru interacțiunile sociale dintre persoanele cu și fără handicap, ceea ce face ca sportul să fie un instrument valoros pentru promovarea incluziunii și a înțelegerii reciproce.

INVITĂ STATELE MEMBRE, ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI LA NIVELURILE CORESPUNZĂTOARE:

18. să sprijine campaniile de sensibilizare socială și educative destinate membrilor de familie, tutorilor legali, asistenților personali, profesorilor de educație fizică, antrenorilor, personalului sportiv și altor actori relevanți din comunitatea sportivă, cu sau fără handicap, în vederea promovării unei abordări deschise și primitoare pentru persoanele cu handicap, precum și a unei înțelegeri adecvate a oportunităților și beneficiilor participării la activități sportive pentru toți, inclusiv pentru copiii și adulții cu handicap; dacă este cazul, să ofere asistență membrilor de familie și tutorilor legali ai persoanelor cu handicap, în vederea stimulării participării acestora din urmă la sport;
19. să sprijine educarea și formarea în continuare a profesorilor de educație fizică, a antrenorilor, a altor membri ai personalului sportiv și a voluntarilor în general, cu sau fără handicap, oferindu-le cunoștințele necesare, aptitudinile specifice și recunoașterea adecvată a competenței, pentru a le permite să includă persoanele cu handicap în diferite cadre de educație fizică sau sport. Aceste programe de formare ar trebui să țină seama de diferențele dintre nevoile persoanelor orientate spre participare și cele ale persoanelor orientate spre performanță;
20. să ia măsuri pentru a asigura accesul persoanelor cu și fără handicap la infrastructura pentru sport, inclusiv participarea în calitate de spectatori la evenimente sportive, antrenamentele sau participarea la sport. Măsurile pot include dezvoltarea sau îmbunătățirea standardelor de accesibilitate în cadrul instalațiilor sportive, furnizarea de asistență umană personalizată, punerea la dispoziție de fonduri, sporirea gradului de conștientizare în rândul organizațiilor sportive la nivel național, regional și local cu privire la oportunitățile de finanțare existente ale UE sau facilitarea, după caz, a participării reprezentanților sportivilor cu handicap la organisme relevante ale organizațiilor sportive;

21. acolo unde este cazul în cadrul sistemelor școlare naționale, să promoveze programe de educație fizică și sport favorabile incluziunii, cu scopul de a răspunde nevoilor copiilor cu handicap, pentru a le oferi șanse egale tuturor copiilor prin stimularea participării lor la activitățile fizice legate de sport și încurajarea interesului lor în sport;
22. să utilizeze canalele de cooperare existente dintre statele membre pentru a promova schimbul de cunoștințe de specialitate și de bune practici în vederea îmbunătățirii accesului la sport al persoanelor cu handicap;
23. să abordeze problema sportivilor de înalt nivel și de înaltă performanță în contextul egalității de șanse și al nediscriminării persoanelor cu handicap și să promoveze cooperarea și schimbul de bune practici în acest sens între organismele responsabile de sport din statele membre.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA EUROPEANĂ CA, ÎN DOMENIILE LOR DE COMPETENȚĂ RESPECTIVE:

24. să ia în considerare acordarea de sprijin financiar organizațiilor dedicate în mod special promovării sportului pentru persoanele cu handicap și organizațiilor sportive convenționale care concep activități sportive pentru persoanele cu handicap, printre altele cu scopul de a apropia cele două comunități sportive;
25. să promoveze și să sprijine acțiuni, acolo unde este cazul la nivelul UE, legate de colectarea periodică de statistici și elaborarea de indicatori privind sportul și handicapul, cum ar fi ratele de participare la activități sportive, barierele din calea participării, numărul de persoane cu handicap înscrise în cluburi sportive sau nivelul de interes pentru sport ⁴;

⁴ În conformitate cu articolul 31 din UNCRPD.

26. să ia în calcul abordarea, în cadrul lucrărilor grupurilor de experți relevante, a participării depline și efective a persoanelor cu handicap la sport, inclusiv a competențelor și formării specifice necesare în ceea ce privește antrenamentul pentru persoanele cu handicap ⁵;
27. să utilizeze partea de finanțare legată de sport a programului Erasmus+ pentru promovarea sportului în rândul persoanelor cu handicap și schimbul de bune practici și de politici între statele membre și părțile interesate, Fondurile sociale europene pentru formarea profesională a personalului sportiv sau pentru incluziune prin activități sportive și Fondurile europene de dezvoltare regională pentru abordarea accesibilității infrastructurilor sportive și să utilizeze rezultatele cercetării din cadrul proiectelor finanțate prin intermediul programului Orizont Europa, după caz, pentru a promova soluții inovatoare cu scopul de a determina persoanele cu handicap să se implice în sport;
28. acolo unde este cazul, să promoveze aceste oportunități de finanțare și rezultatele proiectelor finanțate în rândul persoanelor cu handicap, al organizațiilor sportive și al altor actori neguvernamentali relevanți;
29. să sensibilizeze publicul cu privire la rezultatele pozitive ale activității desfășurate în domeniul sportului pentru persoanele cu handicap, inclusiv cu privire la impactul pozitiv pe care îl are sportul în ceea ce privește incluziunea socială a persoanelor cu handicap.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ

30. să continue includerea sportului în viitoarele acțiuni-cheie care vor sprijini politicile viitoare privind persoanele cu handicap, bazându-se pe experiența acumulată până în prezent în punerea în aplicare a actualei Strategii europene pentru persoanele cu handicap;

⁵ În conformitate cu articolul 30 din UNCRPD.

31. atunci când, în cadrul proceselor de dialog social la nivelul UE, se discută cu partenerii sociali subiecte legate de sport, să includă politicile și măsurile UE care abordează nevoile persoanelor cu handicap și stimulează participarea persoanelor cu handicap și a organizațiilor lor reprezentative ⁶;
32. să profite de oportunitatea oferită de premiul „European Access City Award” pentru a oferi vizibilitate orașelor care facilitează accesul persoanelor cu handicap la instalațiile sportive și să evalueze modul în care experiența cardului european pentru dizabilitate poate contribui la sporirea nivelului de prezență în calitate de spectatori la evenimente sportive și în rândul persoanelor cu handicap;
33. să integreze sportul pentru persoanele cu handicap în diferitele subiecte legate de sport abordate la nivelul UE, cum ar fi carierele duble ale sportivilor sau activitatea fizică benefică pentru sănătate (HEPA) ⁷.

INVITĂ MIȘCAREA SPORTIVĂ

34. să promoveze, în strânsă cooperare cu persoanele cu handicap și cu organizațiile lor reprezentative, participarea persoanelor cu handicap la activitățile sportive populare la toate nivelurile ⁸, pentru a contribui la îndeplinirea cu succes a funcției sociale și educative a sportului;
35. să utilizeze mecanismele de solidaritate existente, în special la nivelul sportului profesionist, astfel încât sportul pentru persoanele cu handicap să poată fi finanțat în mod adecvat;

⁶ În conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din UNCRPD.

⁷ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/physical-activity/activities/hepa-europe>

⁸ În conformitate cu articolul 30 alineatul (5) din UNCRPD.

36. să adopte o abordare favorabilă incluziunii atunci când se concep sisteme de competiție sportivă sau se promovează participarea la sport în general, încurajând măsuri precum organizarea de concursuri și de ceremonii de premiere pentru sportivi cu și fără handicap în același timp și în același loc de desfășurare; în același spirit, să faciliteze, acolo unde este cazul, includerea persoanelor cu handicap în antrenamentele persoanelor fără handicap sau în echipele de persoane fără handicap;
37. să se asigure că instalațiile de antrenament, de practicare a sporturilor și de cazare sunt accesibile ⁹ și că se realizează adaptări rezonabile ¹⁰, pentru a răspunde nevoilor persoanelor cu handicap;
38. să sporească gradul de conștientizare în rândul persoanelor cu handicap în ceea ce privește posibilitățile existente de practicare a sportului și de antrenament care răspund nevoilor lor;
39. să construiască parteneriate cu actorii instituționali relevanți care provin din sectorul privat sau public și care sunt activi în sectorul persoanelor cu handicap, pentru a înțelege mai bine nevoile și interesele persoanelor cu handicap și pentru a încuraja o participare sporită la programele sportive ¹¹.

⁹ În conformitate cu articolul 9 din UNCRPD.

¹⁰ În conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din UNCRPD.

¹¹ În conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din UNCRPD.

Consiliul Uniunii Europene și reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, reamintesc

1. articolul 165 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ¹², care subliniază funcția socială și educativă a sportului;
2. Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap ¹³, la care UE este parte, și care recunoaște, de exemplu, dreptul persoanelor cu handicap de a participa în mod egal cu ceilalți la viața culturală, la activități recreative, de agrement și sportive;
3. Comunicarea Comisiei Europene intitulată „Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap: un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere”, care, în ceea ce privește sportul, subliniază necesitatea îmbunătățirii accesibilității la sport, a promovării participării la evenimentele sportive și a încurajării organizării unor evenimente specifice pentru persoanele cu handicap ¹⁴;
4. Concluziile Consiliului privind Sprijinul pentru punerea în aplicare a Strategiei europene 2010-2020 pentru persoanele cu handicap ¹⁵;
5. Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE ¹⁶;

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A12008E165>

¹³ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

¹⁴ Doc. 16489/10 - COM(2010) 636 final.

¹⁵ JO UE C 300, 11.10.2011, p. 1.

¹⁶ JO UE L 347, 20.12.2013, p. 50.

6. Rezoluția Consiliului privind Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport (2017-2020) ¹⁷, care pune un accent deosebit pe incluziunea socială;
 7. Concluziile Consiliului privind rolul sportului ca sursă și forță motrice a incluziunii sociale active ¹⁸;
 8. Concluziile Consiliului privind contribuția sportului la economia UE și, în special, la abordarea șomajului în rândul tinerilor și la incluziunea socială ¹⁹;
 9. Concluziile Consiliului privind sportul drept platformă pentru incluziune socială prin voluntariat ²⁰;
 10. Concluziile Consiliului privind rolul antrenorilor în societate ²¹.
-

¹⁷ JO UE C 189, 15.6.2017, p. 5.

¹⁸ JO UE 2010/C 326/04.

¹⁹ JO UE C 32, 4.2.2014, p. 2.

²⁰ JO UE C 189, 15.6.2017, p. 40.

²¹ JO UE 2017/C 423/04.